
Trošak amortizacije osnovnog sredstva

Faktori koji utiču na obračun amortizacije

- **Nabavna vrednost**
- **Korisnički vek**
- **Ostatak vrednosti**

---

029 IVOS

**540 Troškovi
amortizacije**

_____

Metodi amortizacije

- **Linearni metod**
- **Degresivni metod (metod aritmetičke degresije, metod geometrijske degresije)**
- **Funkcionalni metod**

Linearni metod amortizacije

- *iznosi amortizacije su konstantni (jednaki).*

Iznos godišnjeg otpisa bi se izračunao na sledeći način:

$$A = \frac{NV}{n}$$

A – godišnji iznos amortizacije

NV – nabavna vrednost osnovnog sredstva

n – procenjeni vek trajanja osnovnog sredstva u godinama

Amortizacija može da se obračunava i preko određenog procenta (a) u odnosu na nabavnu vrednosti.

$$a = \frac{100\%}{n}$$

$$A = NV \times a$$

Primer:

---

1. Proknjižiti godišnju amortizaciju osnovnog sredstva čija je nabavna vrednost 100.000 dinara, otpisana vrednost 50.000 dinara a vek trajanja 10 godina.

$$A=100.000/10=10.000$$

540 Troškovi amortizacije

1) 10.000

029 IVOS

1) 10.000

Metod degresivnog otpisa

- iznosi amortizacije su najveći u prvoj godini korišćenja, a kasnije se sve više smanjuju.
- na ovaj način se (u narednim godinama) smanjuje rizik od potencijalnog tehnološkog zastarevanja, a povećanje troškova održavanja osnovnih sredstava će biti povezano sa smanjenjem troškova amortizacije.
- metod aritmetičke i geometrijske degresije

a) Metod aritmetičke degesije

- iznosi amortizacije svake godine opadaju za isti iznos.
- *Degresija (D)*:

$$D = \frac{OS}{\frac{n(n+1)}{2}} = \frac{2OS}{n(n+1)}$$

Primer:

Nabavna vrednost osnovnog sredstva je 440.000 dinara, a procenjeni vek trajanja 10 godina. Sastaviti amortizacioni plan po metodu aritmetičke degresije. Proknjižiti troškove amortizacije za treću godinu.

$$D = \frac{OS}{\frac{n(n+1)}{2}} = \frac{2OS}{n(n+1)} = 8.000,00$$

godina	knjigovodstvena (sadašnja) vrednost na početku godine	Troškovi amortizacije (godišnji otpis)	knjigovodstvena vrednost na kraju godine
1.	440.000	$10 \times 8.000,00 = 80.000$	360.000
2.	360.000	$9 \times 8.000,00 = 72.000$	288.000
3.	288.000	$8 \times 8.000,00 = 64.000$	224.000
4.	224.000	$7 \times 8.000,00 = 56.000$	168.000
5.	168.000	$6 \times 8.000,00 = 48.000$	120.000
6.	120.000	$5 \times 8.000,00 = 40.000$	80.000
7.	80.000	$4 \times 8.000,00 = 32.000$	48.000
8.	48.000	$3 \times 8.000,00 = 24.000$	24.000
9.	24.000	$2 \times 8.000,00 = 16.000$	8.000
10.	8.000	$1 \times 8.000,00 = 8.000$	0

---

540 Troškovi amortizacije

029 IVOS

---

1) 64.000	
-----------	--

---

1) 64.000	
-----------	--

Primer:

Obračunati i proknjižiti godišnju amortizaciju po metodu aritmetičke degresije, ako je procenjeni vek trajanja osnovnog sredstva 8 godina, a tekuća godina je druga godina amortizacije. Nabavna vrednost osnovnog sredstva je 162.000 dinara.

$$D = \frac{OS}{\frac{n(n+1)}{2}} = \frac{2OS}{n(n+1)} = 4.500$$

godina	knjigovodstvena (sadašnja) vrednost na početku godine	Troškovi amortizacije (godišnji otpis)	knjigovodstvena vrednost na kraju godine
1.	162.000	8 x 4.500 = 36.000	126.000.
2.	126.000	7 x 4.500 = 31.500	94.500

---

540 Troškovi amortizacije

029 IVOS

---

1) 31.500		1) 31.500
-----------	--	-----------

b) Metod geometrijske degesije

- zasniva na primeni fiksne stope (f) na promenljivu osnovu (sadašnju vrednost na početku godine).

Primer

Nabavna vrednost osnovnog sredstva je 300.000 dinara, a IVOS 60.000 dinara.

Obračunati i proknjižiti troškove amortizacije po metodu geometrijske degresije, ako je godišnja stopa amortizacije 20%.

$$(300.000 - 60.000) \times 20\% = 48.000$$

---

540 Troškovi amortizacije

029 IVOS

---

1) 48.000

1) 48.000

Metod funkcionalnog otpisa

- uzima u obzir jedino intenzitet korišćenja.
- koristi se kod mašina i opreme, za koje može da se proceni ukupan učinak (ukupan broj radnih sati, ukupna količina proizvoda koji stvara, ukupan broj kilometara koji može da pređe itd.)
- **nabavna vrednost (NV) osnovnog sredstva / ukupnim učinkom (M) = amortizacije po jedinici učinka**
- **godišnja proizvodnja x amortizacije po jedinici učinka = trošak amortizacije**

Ili direktno

- **Trošak amortizacije = $\frac{\text{Nabavna vrednost osn.sred.}}{\text{Ukupan učinak}} * \text{Godišnji učinak}$**

Primer:

- Ukoliko je nabavna vrednost automobila iznosi 800.000 din. i ukoliko je predviđeno da je njegovo korišćenje isplativo dok ne pređe 200.000 km. U prvoj godini automobili je prešao 100.000 km u drugoj 50.000 km u trećoj 30.000 km a u četvrtoj 20.000 km. Obračunati i proknjižiti amortizaciju za poslednju godinu.

Amortizacija po kilometru: $\frac{800.000\text{din.}}{200.000\text{km}} = 4 \text{ din po km.}$

	korišćenje automobila (km)	amortizacija po km (din.)	godišnji iznos amortizacije (din.)
	20.000	4	80.000

---

540 Troškovi amortizacije

029 IVOS

---

1) 80.000

1) 80.000